

SPRAWOZDANIA

SEMINARE
t. 35 * 2014, nr 2, s. 193-203

UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE ŻYCIA W MIEŚCIE POGRANICZA

Seminarium zorganizowane przez Wyższą Szkołę Humanistyczną TWP
w Szczecinie – Katedra Struktur i Procesów Społecznych Instytutu Socjologii
(Szczecin, 16 maja 2013)

16 maja 2013 r. w Wyższej Szkole Humanistycznej TWP w Szczecinie o godz. 10.00 zostało zorganizowane seminarium poświęcone tematowi *Uwarunkowania społeczne życia w mieście pogranicza*. Powitania gości i uroczystego otwarcia dokonał Dziekan WNS dr Waldemar Urbanik. W krótkich słowach scharakteryzował sylwetkę Jubilata prof. zw. dr hab. R. B. Woźniaka, który w tym dniu obchodził 80-lecie urodzin. Następnym mówcą był J.M. Rektor prof. nadzw. dr hab. Jan Nikolajew, który nawiązał do życiorysu Jubilata, po czym odczytał nadesłane gratulacje od m.in. Marszałka Sejmiku Wojewódzkiego, Prezydenta Miasta Szczecin oraz innych przedstawicieli życia publicznego.

Panel I rozpoczęło wystąpienie moderatora, tej części seminarium, prof. zw. dra hab. Tadeusza Białeckiego *Rozwój demograficzny Szczecina w latach 1945-2010*. Na wstępie Prelegent nawiązał m.in. do wysiedlenia po wojnie ludności niemieckiej i polskiego osadnictwa oraz wysokiej demografii miasta tuż po wyzwoleniu, które mogło w tym względzie konkurować tylko z Wrocławiem. Według niego, miasto Szczecin, wraz z jego specyfiką, można byłoby porównać w Europie tylko do rozwijającego się szybko Berlina. Prelegent zaznaczył również, że w pierwszych dniach po II wojnie światowej władze polskie opuszczały miasto trzykrotnie (26 kwietnia 1945 r. armia radziecka wyzwoliła miasto, 5 lipca 1945 r. przekazano Szczecin Polsce, a 2 sierpnia 1945 r. miała miejsce Konferencja w Poczdamie). Według T. Białeckiego fenomenem socjologicznym było zakończone w latach 60-tych integrowanie się prężnego i dynamicznego społeczeństwa, w którym przeważały osoby w wieku produkcyjnym – 71% mieszkańców. Powyżej 60. roku życia było zaledwie 4% społeczeństwa.

Po swoim przedstawieniu tematu moderator I panelu seminarium poprosił o zabranie głosu Jubilata, który skupiając się w swoim wystąpieniu na *Wymiarach bezpieczeństwa społecznego w mieście portowym* zwrócił uwagę na to, iż ukształtowanie osobowości człowieka u podstaw jego rozwoju rzutuje później pewnymi konsekwencjami (m.in. w jego postawie i działaniu) na całe jego życie. W swoich wieloletnich badaniach Jubilat uwypuklał, iż za życie obywateli odpowiedzialność ponoszą władze centralne i lokalne, a także organizacje pozarządowe, formacje wojsko-policyjne oraz instytucje edukacyjne. Bezpieczeństwo według niego, to priorytet XXI wieku i oznacza stan, który warunkuje szczęście i byt człowieka. Jak zauważył, przestrzeń i urbanistyka decyduje o typach bezpieczeństwa, zaś zagrożenia wykazują długoterminowy charakter. Kończąc swoje wystąpienie, Jubilat zwrócił uwagę, iż niebezpieczeństwo z dużych aglomeracji przenosi się do małych społeczeństw.

Następnie głos zabrał dr hab. Marek Gorzko prof. US nt. *Jakie dziedzictwo powinno być kultywowane w Szczecinie? Stanowiska przedstawicieli elit kulturalnych miasta*. Na wstępie swojego wykładu zaznaczył, że przeprowadził badania jakościowe i ilościowe, w tym 60 wywiadów m.in. z dyrektorami placówek oświatowych, publicystami, naukowcami, urzędnikami, duchownymi, politykami, artystami, przewodniczącymi związków zawodowych. Według Prelegenta, elity kulturalne miasta nie mają jasności co do odpowiedzi na postawione pytanie. Odnosząc się do swoich badań z roku 2009, M. Gorzko zauważył brak tożsamości Szczecina. Według rozmówców,

Szczecin charakteryzuje się wielokulturowością, dlatego też uważają oni, że to, co polskie należy kontynuować, a to, co niemieckie szanować.

Jako ostatni w pierwszej części zabrał głos dr Maciej Kowalewski adiunkt US, pokazując symbole miast portowych na przykładzie Hamburga. Podczas swojej prezentacji starał się polemizować z obowiązującym wśród mieszkańców miast portowych mitem, że ich aglomeracja miejska jest „oknem na świat”. Prelegent uzmysłowił wszystkim zebranym, że praca marynarzy traktowana jest bardziej jako przygoda niż zawód, dlatego też wokół tego zawodu miasto buduje odpowiedni autorytet, nadając miastu portowemu charakterystyczne oblicze poprzez m.in. ekspozycje morskie sytuowane w różnych częściach aglomeracji miejskiej.

Po krótkiej przerwie rozpoczął się II panel seminarium, którego moderatorem został ks. dr Mark Woś, adiunkt WSH TWP w Szczecinie. Jako pierwszy głos zabrał dr Roman Lewandowski nt. *Rynek pracy w mieście pogranicza jako przedmiot badań socjologicznych*. Na wstępie Prelegent scharakteryzował pojęcie „pogranicza” jako „ciągłość przestrzeni i zmiany społecznej, obraz złożonego i wielokulturowego *modus vivendi*”. R. Lewandowski zauważył, że nie ma drugiego miasta w Polsce przy granicy zachodniej o takiej strukturze. Zwrócił uwagę na to, że Szczecin jest członkiem Euroregionu Pomerania i należy do obszaru metropolitalnego oraz transgranicznego. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że jest 3. miastem metropolitalnym w Polsce o tak dużej stopie bezrobocia, dlatego też jest to stan niepokojący – duża ilość mieszkańców Szczecina wyjeżdża do pracy do Niemiec.

Następnie głos zabrała dr Elżbieta Kacprzak adiunkt WSH TWP w Szczecinie nt. *Społeczne aspekty funkcjonowania systemu ochrony zdrowia*. Na przykładzie dwóch modeli opieki zdrowotnej – bismarksowskiego i narodowego – E. Kacprzak porównała podział środków na leczenie pacjentów i udział pacjenta w kosztach leczenia. Zwróciła również uwagę, że potencjał zdrowotny u Polaków ulega zmianie. Rosną wydatki na opiekę. Wadliwy jest rozdział środków pomiędzy szpitalem a opieką ambulatoryjną, z drugiej zaś strony zauważalne jest marnotrawienie środków. Na koniec Prelegentka, dokonując analizy systemu zdrowia pod względem m.in. socjologicznym i ekonomicznym, zwróciła uwagę na turystykę zdrowotną – chirurgię plastyczną, stomatologię oraz chirurgię kosmetyczną.

W dalszej części II panelu głos zabrał dr Jacek Wiśniewski, omawiając *Problemy informacji publicznej w mieście* (omówienie stanu mediów uczestniczących w wymianie poglądów w Szczecinie). J. Wiśniewski w swoim wystąpieniu scharakteryzował rynek prasowy Szczecina zgodnie ze stanem z 2010 roku, zwracając uwagę na 10 czasopism o zasięgu ogólnopolskim, 18 tytułów – w tym 3 dzienniki i 15 czasopism – o zasięgu lokalnym, 21 czasopism, które rozdawane są bezpłatnie. TV działająca w mieście, w maju 2013 r. miała 5,9 % oglądalności. W 2010 roku, jak zauważył J. Wiśniewski, działało 20 stacji radiowych polskojęzycznych, zaś w chwili obecnej jest ich 17, w tym 4 stacje lokalne. Prasa internetowa w roku 2010 posiadała 18 tytułów.

Jako ostatni wystąpili dr Kalina Kukieli-Rogozińska z tematem *Miasto - ludzie - emocje*, która przybliżyła swój teren badań na podstawie analizy anonsów z rubryki „Podaj dalej” w Dzienniku „Metro”, oraz mgr Robert Bartłomiejski z tematem *Problemy ekologii w mieście metropolitalnym*, który zaakcentował w wynikach swoich badań rosnącą świadomość mieszkańców Szczecina w tym obszarze. Na zakończenie II panelu o zabranie głosu został poproszony nestor szczecińskiej socjologii prof. zw. dr hab. R. B. Woźniak, który podziękował prelegentom za w pełni merytoryczne wystąpienia, oparte o badania i stwierdził, że rozwój miasta Szczecina musi być oparty na badaniach naukowych.

Seminarium zakończyło wystąpienie Dziekana WSH TWP w Szczecinie dr. Waldemara Urbanika podsumowujące charakter wydarzenia. Warto podkreślić, że temat seminarium spotkał się z zainteresowaniem środowiska lokalnego, czego wyrazem było liczne przybycie gości z US i innych uczelni w Szczecinie.

ks. Marek Woś SDB
adiunkt WSH TWP w Szczecinie

51. SYMPOZJUM BIBLISTÓW POLSKICH
(Toruń, 17-19 września 2013)

W dniach 17-19 września b.r. w murach Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Toruńskiej odbyło się 51. Sympozjum Biblistów Polskich. Poprzedziło je X Walne Zebranie członków Stowarzyszenia Biblistów Polskich, którego głównym punktem były wybory Zarządu SBP na III kadencję na lata 2013-2018.

Zebranie rozpoczął dotychczasowy przewodniczący ks. prof. W. Chrostowski modlitwą w intencji zmarłych członków SBP. W ciągu dekady istnienia Stowarzyszenia odeszło do Pana 17 jego członków. Po modlitwie W. Chrostowski przypomniał zasady wyboru przewodniczącego, jego zastępcy i zarządu SBP. Zgodnie z regulaminem, do ważności wyborów niezbędna jest obecność przynajmniej 20% uprawnionych do głosowania członków zwyczajnych. Na sali zebranych było ich 97, przy wymaganych 60. Następnie przewodniczący zaproponował, by do programu Walnego Zebrania dodać głosowanie nad nadaniem tytułu członka honorowego Stowarzyszenia Biblistów Polskich ks. prof. T. Hergeselowi. W dalszej części wystąpienia ks. prof. W. Chrostowski wspominał tych członków Stowarzyszenia, którzy w ciągu ostatniego roku odeszli do Pana: ks. prof. J. Kudasiewicza, któremu bibliistyka polska i samo Stowarzyszenie wiele zawdzięcza, ks. prof. S. Bieleckiego, kapłana diecezji kieleckiej, członka honorowego SBP, ks. dr. J. Woźniaka CM, niezwykle zasłużonego dla polskiej syrologii, ks. prof. S. Włodarczyka, kapłana diecezji częstochowskiej i ks. prof. J. Łacha, który, obok ks. prof. J. Kudasiewicza, wniósł bardzo wiele do bibliistyki polskiej. Przewodniczący następnie poinformował, że na ostatnim zebraniu, które miało miejsce 17 września, przyjęto do Stowarzyszenia 5 członków zwyczajnych i obecnie jest ich 297. Kolejna była informacja, że część członków Stowarzyszenia systematycznie uchyla się od płacenia składek członkowskich.

Kolejnym punktem zebrania było sprawozdanie skarbnika Stowarzyszenia o. dra hab. R.A. Sikory. Dotychczasowe wpływy do kasy, głównie za składek członkowskich i darowizn, zostały przeznaczone m.in. na prowadzenie strony internetowej SBP, fotografie, druki, banery, koperty, znaczki, ksera, wydawanie Zeszytów Naukowych, opłacenie ekip Radia Maryja i TV Trwam relacjonujących poprzednie sympozjum SBP. Obecny stan kasy jest dodatni. Sprawozdanie przyjęto jednogłośnie.

Po wystąpieniu skarbnika miało miejsce głosowanie nad nadaniem tytułu członka honorowego SBP ks. prof. T. Hergeselowi, wykładowcy Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Jego osobę zaprezentowała s. prof. E. Jezierska OSU, wskazując jego dorobek naukowy oraz zaangażowanie w pracę dydaktyczną i naukową, pomimo zmagania się z ciężką chorobą. Po przeprowadzonym głosowaniu, tytuł honorowego członka SBP został nadany większością głosów.

W dalszej części ks. prof. W. Chrostowski podsumował dziesięć lat działania Zarządu SBP, któremu przewodniczył przez dwie kadencje. Podziękował dotychczasowym członkom za znakomitą współpracę. W tym czasie odbyło się 26 posiedzeń.

Po wyborze Komisji Skrutacyjnej, której przewodniczącym został ks. prof. K. Bardski, gremium przystąpiło do wyborów. W pierwszym głosowaniu Walne Zebranie SBP wybrało 65. głosami przewodniczącego, którym został ks. prof. H. Witczyk, dotychczasowy wiceprzewodniczący SBP. W drugim głosowaniu wybrano ks. prof. A. Malinę nowym wiceprzewodniczącym. Kolejne głosowanie dotyczyło wyboru członków Zarządu SBP. Do pierwszej tury zakwalifikowało się 10 kandydatów: ks. dr hab. D. Kotecki, ks. dr hab. R. Bogacz, ks. dr hab. J. Kręcidło, o. dr hab. R.A. Sikora, ks. prof. M. Rosik, ks. dr J. Wilk, ks. dr hab. P. Podeszwa, ks. prof. S. Hałas, dr hab. A. Kuśmirek, ks. dr hab. W. Pikor. Z ich grona wybrano 5 członków zarządu: ks. dr hab. R. Kotecki (20 głosów), ks. prof. M. Rosik (19 głosów), ks. dr hab. R. Bogacz (12 głosów), dr hab. A. Kuśmirek (10 głosów). Dwóch kandydatów otrzymało po 8 głosów. W dodatkowym głosowaniu spośród nich wyłoniono ks. dra hab. W. Pikora (59 głosów), którego nazajutrz nowy zarząd mianował skarbnikiem Stowarzyszenia. Sekretarzem SBP zarząd wybrał ks. dra M. Kowalskiego.

Nowy przewodniczący podziękował zebranych za zaufanie i dokonany wybór. Podziękował także ks. prof. Chrostowskiemu za dotychczasowe przewodniczenie Zarządowi SBP i za oparcie, jakie dawał biblistom polskim. W swym wystąpieniu programowym ks. prof. H. Witczyk stwierdził, że nie będzie wprowadzał żadnych zmian w pracy zarządu i chce iść drogą wytyczoną przez poprzedni zarząd i przewodniczącego, kontynuować integrację środowisk naukowych i wypuklać specyfikę badawczą poszczególnych ośrodków, będzie rozwijać współpracę z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Poprosił o modlitwę w intencji nowo wybranego zarządu. Zebranie zakończyło się odśpiewaniem Apelu Jasnogórskiego.

Pierwszy dzień 51. Sympozjum Biblistów Polskich rozpoczęła Msza św. pod przewodnictwem biskupa toruńskiego Andrzeja Suskiego, także biblisty, byłego wykładowcy na ATK w Warszawie. W homilii celebrans powiedział, że Chrystus jest Słowem, na które winien otworzyć się każdy człowiek i dać na nie odpowiedź. Szczególnym adresatem i przekazicielem Słowa jest każdy biblista.

Obrady rozpoczęło powitanie ks. dr. hab. D. Koteckiego, dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przedstawił on historię wydziału sięgającą roku 2001.

Poranną sesję rozpoczął ks. prof. Z. Pawłowski referatem Wiara i metoda w interpretacji Biblii. Przekaz wiary czy przekaz wiedzy: biblijna interpretacja na rozdrożu, w którym ukazał relację egzegeta - odbiorca tekstu. Autor zastanawiał się, czy dzisiejsza biblistyka jest przygotowana, by dawać właściwy kod komunikacji ze światem współczesnym. Wprowadził rozróżnienie w wyborze metody interpretacji tekstu. Pierwsza z nich, to metoda historyczno-krytyczna. Wszelką naukową krytykę rozpoczyna się od zastosowania tej metody. Każda epoka historyczna stanowi pewną zamkniętą całość i może być rozumiana tylko w tych ramach. W ujęciu tej metody, Biblię można interpretować z pozycji czasu powstania. Badanie historii nie uczy niczego więcej niż samej historii. Dzięki metodzie historyczno-krytycznej interpretacja właściwa zarezerwowana została tylko dla naukowców. Biblia jako aktualny głos Boga nie mieści się w tej metodzie (por. Jr 8,8). W metodzie historyczno-krytycznej wiara nie jest potrzebna do interpretacji Biblii. Inny pogląd reprezentuje hermeneutyka wiary. Księga Ezdrasza podkreśla, że hagiograf czyta Torę dla siebie i dopiero wtedy uczy zawartych w niej praw (por. 7,10). Tekst może zrozumieć jedynie ten, kto sam go przeżył, a nie tylko go interpretuje. W hermeneutyce wiary następuje pokonanie dystansu między tekstem a egzegetą. Autor podkreślił, że adresatami naukowej egzegezy nie zawsze są gremia wierzących, raczej pisana jest dla naukowców. A przecież ostatecznym celem interpretacji Pisma św. jest pouczenie ludu.

Wygłoszony referat spowodował ożywioną dyskusję. Prelegenci zwracali uwagę na liczne przerysowania krytykujące metodę historyczno-krytyczną, która jest potrzebna w badaniach nad Pismem św. W swych wypowiedziach przypominali, że bez wiary nie można zrozumieć orędzia biblijnego. Zarzucono Autorowi zbyt wyraźną dwubiegunowość w ujęciu metod, podczas, gdy papież Benedykt XIV mówi o wzajemnym przenikaniu hermeneutyk.

Drugą sesję rozpoczął ks. dr W. Węgrzyniak referatem Soteriologiczna lektura Biblii na przykładzie Psalmu 1. Autor, opierając się na nauce Vaticanum II, przypomniał, że treścią nauczania Biblii jest zbawienie. Jednak wiele interpretacji tekstów zapomina o tej prawdzie. Prowadzi to do sytuacji braku osobistego spotkania z Bogiem, który jest Zbawcą. W dalszej części Autor referatu, w oparciu o tekst Ps 1, ukazał sposób zbawczej interpretacji Biblii.

Po tym referacie nastąpił komunikat dra hab. A. Linsenbartha na temat Koncepcji polskiego atlasu biblijnego. Jest opracowywany przez polskich autorów. Zasięg czasowy to: od XVIII w. przed Chr. do II w. po Chr. Atlas ukazywać będzie geograficzne obszary biblijne, mapy wydarzeń biblijnych, natomiast suplement zawierać będzie m.in. tablice chronologiczne, jednostki miar, polskie akcenty występujące w Ziemi Świętej. Mapy oparte będą na siatce geograficznej i cieniowanym modelu terenu, treść map na tekstach NT i ST. Objętość szacunkowa to 270-300 stron. Oprawa twarda, mapy barwne, ich ilość – 190, skala: 1:400000, 1:600000, 1:750000; 1:1500000. Ostatnim punktem popołudniowego spotkania były komunikaty z ofertą książek wydawnictw bi-

blijnych. Na uwagę zasługuje zaprezentowane polskie tłumaczenie Septuaginty, dokonane przez ks. prof. R. Popowskiego SDB.

Sesja popołudniowa rozpoczęła się referatem ks. dr. hab. M. Wróbla Rabiniczna antyewangelia w kontekście polemiki pomiędzy Synagogą i Kościołem. Prelegent przedstawił rabiniczny obraz Zaloźyciela chrześcijaństwa, który jest całkowicie inny niż ten znany z Ewangelii. Przedstawia on Jezusa jako zwozdziela, bękart, zrodzonego ze związku Maryi z kochankiem o imieniu Pantera. Jest to swoista antyewangelia, której celem jest deprecjonowanie osoby Jezusa Chrystusa. Jej autorzy chcą wykazać, że chrześcijaństwo nie ma żadnych korzeni.

Kolejny był referat ks. dra Z. Grochowskiego Figury retoryczne pytań w pierwszej części Męki Pańskiej w Ewangelii Jana (J 18,1-27). Autor w swym wystąpieniu przypomniał, że panuje powszechne przekonanie, jakoby św. Jan w swej Ewangelii nie stosował figur retorycznych. W referacie wykazał, że pytania stawiane na kartach 4. Ewangelii są figurami retorycznymi.

Z kolei ks. dr. hab. J. Kozyra, w referacie Paweł z Tarsu – niewierzący i wierzący, próbował przeanalizować postać Apostoła Narodów, który w 1Tm 1,13 nazywa siebie niewierzącym, a w 1Kor 15,8 porównuje się do poronionego płodu. Jak sam wspomina, został ożywiony dopiero pod Damaszkciem. Te wypowiedzi wskazują, że swoją przeszłość religijną bez Chrystusa uważa za stratę. Dopiero nowe życie w Chrystusie jest dla niego zyskiem, swoistym ożywieniem.

Kolejny dzień rozpoczął się Mszą św., którą odprawił bp Z. Kiernikowski. W homilii odniósł się do czytań mszalnych, wskazując rolę biblisty, który – podobnie jak Tymoteusz – ma być wierny nauce Pana, głosząc Jego słowo współczesnym.

Pierwszy w tym dniu referat wygłosił ks. prof. B. Poniży. Tytuł referatu brzmiał: Hymniczna relektura przeszłości: Księga Mądrości 10,1-14. Autor najpierw ukazał Sitz im Leben księgi, a następnie omówił jej rozdział 10, który powstał na końcu formowania się Księgi Mądrości. Tekst jest judeochrześcijańską reinterpretacją historii Izraela, swoistym summariem historycznym, gdzie autor celowo stosuje zabieg antonomazji.

Następny był referat ks. dra M. Kowalskiego Jak chwałę siebie oddać chwałę Panu? Strategia i dynamika Pawłowej periautologii w 2Kor 10–13. Słabość, jakiej doznaje św. Paweł, jest – jak podkreślił prelegent – częścią działania Boga, co pozwala mu się nią chlubić. Dopiero wtedy moc Chrystusa może działać w nim i przez niego. Dlatego też Apostoł cieszy się ze swoich słabości, o czym napisał w swoich listach.

Piątą sesję rozpoczęła dr K. Kiejdo referatem Inspiracje greckie opowiadania o śnie i obłąkaniu króla w Dn 4,17-19,22. Dotychczas uważano, że u źródeł tego tekstu leży tradycja babilońska. Autorka zaznaczyła, że zgodnie z obecnym stanem badań, można przyjąć, że na pierwotny jego kształt miały wpływ różne kultury. Redakcja Księgi Daniela zakończyła się w czasie, gdy przemożny był wpływ hellenizmu. Stąd – zdaniem prelegentki – należy przyjąć także tradycję hellenistyczną w kształtowaniu się Dn.

Na koniec zostały przedstawione dwa komunikaty. Pierwszy dr A. Wajdy – Zoologia jako narzędzie egzegety. Autorka próbowała odpowiedzieć na pytanie, jak może wyglądać współpraca zoologa z biblistą? Jej zdaniem jest ona konieczna, by uniknąć sytuacji, gdy np. tłumacze umieszczają na kartach Biblii zwierzęta, które ze względu na zasięg geograficzny nie mogły występować na opisywanym terenie. Stąd konieczność przeprowadzenia analizy przekładów Biblii pod kątem rozbieżności występujących tam nazw zwierząt.

Następny komunikat przedstawił dr M. Majewski, Zwierzęta czyste i nieczyste w Starym Testamencie – co było kryterium podziału? Wskazał, że tym kryterium jest stworzenie i podział na ziemię, powietrze i wody.

Na zakończenie tegorocznego sympozjum głos zabrał przewodniczący zarządu Stowarzyszenia Biblistów Polskich ks. prof. H. Witczyk. Poinformował zebranych, że następne – 52. sympozjum – odbędzie się w Łodzi 16-18.09.2014 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO FRANCISZKA SALEZEGO W ROKU 2013

Działalność TNFS, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013, można przedstawić w pięciu kategoriach: sprawy organizacyjne, działalność naukowa, działalność wydawnicza, popularyzacja osiągnięć nauki oraz integracja środowiska naukowego TNFS. Wskazane kategorie wyznaczają strukturę niniejszego sprawozdania.

1. SPRAWY ORGANIZACYJNE

Do najważniejszych działań organizacyjnych w okresie sprawozdawczym należy zaliczyć działalność Władz Towarzystwa oraz sprawy członkowskie.

Walne Zebranie TNFS

Walne Zebranie, które jest najwyższą władzą Towarzystwa, tradycyjnie zbiera się podczas dorocznego zjazdu TNFS. W roku 2013 Walne Zebranie odbyło się w Toruniu w dniach 4-5 marca. VI Zjazd TNFS odbył się w ramach XX Forum Gospodarczego, rozpoczął się już w niedzielę wieczorem 3 marca spotkaniem integracyjnym w salezjańskim Kolegium Kujawskim w Aleksandrowie Kujawskim. Naukowa część dorocznego zjazdu miała miejsce w Toruniu w poniedziałek i wtorek, 4-5 marca 2013, w Hotelu Mercure.

VI Zjazd TNFS jako przedmiot refleksji naukowej wybrał sobie zagadnienia związane z trudnościami, przed jakimi staje współczesna młodzież w kontekście pracy. Zagadnienie to było prezentowane w ramach dwóch odrębnych sesji. Pierwszej z nich, zatytułowanej *Młodzież i jej świat: aksjologia pracy*, przewodniczył ks. prof. Kazimierz Misiaszek SDB. W ramach tej sesji wygłoszono następujące referaty: *Spoleczna wartość pracy* – dr Magda Urbańska; *Kulturowa wartość pracy* – ks. prof. UMK dr hab. Janusz Szulist; *Etyczna wartość pracy* – ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski. Drugiej sesji naukowej, zatytułowanej *Młodzież i jej świat: zagrożenia związane z pracą*, przewodniczył ks. prof. Henryk Skorowski SDB. Podczas tej sesji zaprezentowano następujące wystąpienia: *Spoleczno-moralne aspekty bezrobocia* – ks. prof. dr hab. Marian Graczyk; Pragmatyzm i utylitaryzm we współczesnej edukacji – mgr Maciej Meller; *Pracoholizm* – dr Olaf Truszczyński.

Po zakończeniu drugiej sesji naukowej odbyła się I formalna sesja Walnego Zebrania TNFS, jednak po przeliczeniu obecnych członków TNFS, ze względu na brak kworum, ks. prof. Henryk Skorowski – Prezes TNFS zarządził wznowienie formalnych obrad Walnego Zebrania TNFS na godziny poranne dnia następnego. We wtorek 5 marca o godz. 9.00 członkowie TNFS zgromadzili się w kaplicy Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej na Mszy świętej. Zgromadzeniu Eucharystycznemu przewodniczył i homilię wygłosił o. dr Zdzisław Klafka CSsR – rektor WSKSiM. Po wspólnej modlitwie i zwiedzeniu uczelni rozpoczęła się II formalna sesja Walnego Zebrania TNFS. Ks. prof. Henryk Skorowski poprosił o przewodniczenie tej sesji ks. dr. Ryszarda Sadowskiego – Sekretarza TNFS. Po stwierdzeniu, że w posiedzeniu bierze udział jedynie 12 członków spośród ponad 120 zwyczajnych członków TNFS, ks. Sadowski ponownie stwierdził brak kworum, jednak zgodnie z §17 punkt 2 Statutu Towarzystwa zgromadzeni mogą procedować zwykłą większością obecnych na Walnym Zebraniu członków TNFS, tym samym Sekretarz rozpoczął formalne obrady.

Podczas tej sesji podjęto następujące uchwały:

- WZ-2013/03/05/1 W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego;
- WZ-2013/03/05/2 W sprawie podziału zysku;
- WZ-2013/03/05/3 W sprawie przyjęcia protokołu Komisji Rewizyjnej TNFS;
- WZ-2013/03/05/4 W sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności TNFS.

Zgromadzeni na Walnym Zebraniu członkowie zgodnie uznali, że obecność TNFS na Forum Gospodarczym może być kontynuowana, należałoby jednak doroczny Zjazd TNFS oddzielić od Forum, organizując go w innym czasie i miejscu.

Zarząd TNFS

W okresie sprawozdawczym Zarząd TNFS zebrał się pięciokrotnie: 26.01.2013 (Łomianki); 4.03.2013 (Toruń); 20.04.2013 (Łomianki), 25.06.2013 (Warszawa) oraz 05.10.2013 (Niepokalaków).

Do najważniejszych decyzji podjętych na spotkaniu Zarządu w dniu 26 stycznia należy zaliczyć:

1. Ustalenie programu VI Zjazdu TNFS w Toruniu;
2. Przyjęcie do Towarzystwa mgr. Łukasza Karczewskiego;
3. Przyjęcie uchwały w sprawie publikacji książki habilitacyjnej ks. dr. Mariusza Chamarzuka w ramach serii wydawniczej „Studia i Rozprawy”.

Marcowe posiedzenie Zarządu TNFS było poświęcone przede wszystkim kwestiom formalnym – podjęto na nim następujące uchwały:

1. Uchwała o rekomendacji przyjęcia sprawozdania finansowego przez VI Zjazd TNFS;
2. Uchwała o rekomendacji przyjęcia sprawozdania z działalności TNFS za rok 2012 przez VI Zjazd TNFS;

3. Uchwała o przyjęciu nowych członków TNFS. W ramach tej uchwały do Towarzystwa przyjęto następujących członków: ks. dr. Macieja Szczepankiewicza; dr Magdę Urbańską; ks. dr. Wojciecha Osiała; ks. dr. hab. prof. WSKS Janusza Szulista; dr. hab. prof. UWM Marka Melnyka oraz dr Małgorzatę Laskowską.

Na posiedzeniu Zarządu TNFS w dniu 20.04.2013 podjęto następujące decyzje:

1. Podjęto uchwałę o publikacji książki habilitacyjnej ks. dr. Wojciecha Osiała w ramach serii wydawniczej „Studia i Rozprawy”;

2. Podjęto uchwałę o przyjęciu do TNFS nowych członków: dr Anitę Ganowicz-Bączyk; dr. Bartłomieja Skowrońskiego; mgr Magdalenę Markocką; dr Judytę Iwańską.

3. Podjęto decyzję na temat terminu, miejsca oraz tematyki VII Zjazdu TNFS, który odbędzie się w Krakowie w dniach 16-18 maja 2014 w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego. Tytuł VII Zjazdu TNFS określono jako *Młodość i jej świat: Młodość wobec wyzwań ekologicznych*.

Podczas czerwcowego posiedzenia Zarząd TNFS podjął następujące decyzje:

1. Podjęto uchwałę o wyznaczeniu redaktora naukowego serii wydawniczej „Studia i Rozprawy” w osobie ks. dr. hab. prof. KUL Jerzego Gocki SDB;

2. Zatwierdzono zaproponowany przez ks. dr. hab. prof. UKSW Zbigniewa Łepkę program i prelegentów na sesję naukową, która odbędzie się w ramach VII Zjazdu TNFS w Krakowie.

1. Na posiedzeniu Zarządu TNFS, które odbyło się w dniu 5 października 2013 r.:

2. Przyjęto uchwałę o zatwierdzeniu preliminarza budżetowego na rok 2014;

3. Podjęto uchwałę o powołaniu redaktora naukowego serii wydawniczej „Biblioteka TNFS”, którym został ks. dr Ryszard F. Sadowski SDB. Podjęto uchwałę o przyjęciu do TNFS ks. dr. Przemysława Solarskiego SDB i mgr. Marcina Karczewskiego.

Zgodnie z §13 p. 4 Regulaminu Zarządu TNFS, doroczne sprawozdanie z działalności Towarzystwa powinno zawierać zbiorczą listę obecności członków Zarządu na jego posiedzeniach. W roku sprawozdawczym 2013 Zarząd TNFS spotkał się pięciokrotnie, obecności na poszczególnych posiedzeniach Zarządu przedstawia poniższa tabela.

	26.01.2013	4.03.2013	20.04.2013	25.06.2013	5.10.2013	Łącznie obecny
Ks. H. Skorowski	+	+	+	+	+	5
Ks. K. Misiaszek	+	+	+	+	+	5
Ks. R. Sadowski	+	+	+	+	+	5
Ks. J. Niewęglowski	+	+	+	+	+	5
Ks. S. Jędrzejewski	-	-	-	+	-	1
Ks. Z. Łepko	+	+	+	+	+	5
Ks. J. Mączka	-	-	+	+	-	2
Łącznie	5	5	6	7	5	

Zgodnie ze Statutem TNFS (§ 27 p. 5), w posiedzeniach Zarządu mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele Komisji Rewizyjnej (KR) oraz Redaktor „Seminare”. Obecność obserwatorów na posiedzeniach Zarządu TNFS przedstawia poniższa tabela.

	26.01.2013	4.03.2013	20.04.2013	25.06.2013	5.10.2013	Łącznie obecny
Ks. A. Domaszek KR	+	-	+	-	-	2
Ks. T. Kołosowski KR	-	-	-	-	-	0
Ks. K. Niegowski KR	+	-	-	+	-	2
Ks. J. Gocko „Seminare”	+	-	-	+	+	3
Łącznie	3	0	1	2	1	

Komisja Rewizyjna TNFS na posiedzeniu w dniu 2 marca 2013 r. podjęła uchwałę potwierdzającą, że działalność Towarzystwa w roku 2012 przebiegała zgodnie ze Statutem i Regulaminami oraz w odpowiednim protokole potwierdziła, że nie stwierdzono w tym okresie żadnych nieprawidłowości.

2. SPRAWY CZŁONKOWSKIE

W dniu 31 grudnia 2013 TNFS liczyło 131 członków zwyczajnych. Zauważa się wśród pewnej grupy członków TNFS problem braku identyfikacji z Towarzystwem, co przejawia się najwyraźniej w niskiej frekwencji na dorocznych zjazdach. Nadzieją napawa grono aktywnych osób, które utożsamiają się z ideami chrześcijańskiego humanizmu św. Franciszka Salezego i czują się związane ze Zgromadzeniem Salezjańskim oraz młodzieżowym programem badawczym wyznaczonym przez TNFS.

Szczegóły dotyczące przyjęć nowych członków, aktualnego stanu osobowego TNFS oraz podziału członków naszego Towarzystwa wg różnych kategorii przedstawiają kolejne tabele.

Członkowie zwyczajni TNFS w latach 2007-2013.

	Założyciele	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Łącznie
Nowoprzyjęci	21	22	50	8	4	5	12	13	135
Zmarli	0	0	0	0	0	-1	0	-2	-3
Rezygnacje	0	0	0	0	0	-1	0	0	-1
Łącznie	21	22	50	8	4	3	12	11	131

Liczba członków wspierających i honorowych naszego Towarzystwa w roku 2013 nie zmieniła się. Członkami wspierającymi są wszystkie cztery polskie inspektorie salezjańskie oraz Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie i Krakowie. Honorowym członkiem TNFS jest Przełożony Generalny Towarzystwa Salezjańskiego ks. dr Pascual Chávez SDB. W roku sprawozdawczym nikt nie zrezygnował z członkostwa w TNFS, natomiast dwóch członków zmarło: Ks. dr Kazimierz Franczak SDB (+7.01.2013) i Pan dr hab. prof. UKSW Tadeusz Klimski (+1.08.2013).

Podział członków TNFS wg różnych kategorii (dane zostały przedstawione w oparciu o informacje, jakimi dysponował Sekretariat TNFS w dniu 31.12.2013 roku).

Wszyscy członkowie TNFS w roku 2013	131
duchowni	79
osoby zakonne	58
salezianie	48
świeccy	50
mężczyźni	108
kobiety	23
obywatele polscy	130
obcokrajowcy	1
z tytułem zawodowym magistra	13
ze stopniem doktora	55
ze stopniem doktora habilitowanego	14
na stanowisku profesora	31
z tytułem profesora	18

Zgodnie z informacjami, jakie dotarły do Sekretariatu TNFS, w roku 2013 habilitację zrobili: ks. Arkadiusz Domaszk, ks. Mariusz Chamarczuk, natomiast ks. Sławomir Zaręba SAC otrzymał tytuł profesora. Cieszymy się i gratulujemy naszym szanownym kolegom kolejnych awansów zawodowych oraz życzymy wielu sukcesów na polu naukowym.

TNFS realizuje swoje cele statutowe w oparciu o fundusze zgromadzone ze składek członkowskich oraz różnego rodzaju dotacji. Wysokość składek członkowskich nie zmieniła się od powstania Towarzystwa i wynosi 30 zł na rok. Wpływy ze składek w omawianym okresie przedstawia poniższa tabela. Stan wpłat odzwierciedla sytuację z dnia 31.12.2013 roku.

	2013
Wpłaty dokonane	37
Wpłaty zaległe	94
Odsetek zaległości	71,76%
Łączna kwota wpłat	1 110 zł

3. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Wzorem ostatnich lat, także VI Zjazd TNFS odbywający się w Toruniu 3-5 marca 2013 r. miał naukowy charakter. W ramach dorocznego spotkania Towarzystwa zorganizowano 2 sesje naukowe, podczas których wygłoszono następujące referaty:

Sesja I: Młodzież i jej świat: aksjologia pracy

- *Społeczna wartość pracy* – dr Magda Urbańska;
- *Kulturowa wartość pracy* – ks. dr hab. prof. UMK Janusz Szulist;
- *Etyczna wartość pracy* – ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski.

Sesja II: Młodzież i jej świat: zagrożenia związane z pracą

- *Społeczno-moralne aspekty bezrobocia* – ks. prof. dr hab. Marian Graczyk;
- *Pragmatyzm i utylitaryzm we współczesnej edukacji* – mgr Maciej Meller;
- *Pracoholizm* – dr Olaf Truszczyński.

Wygłoszone referaty stanowią ciąg dalszy cyklu programowego zatytułowanego *Młodzież i jej świat*, który jest realizowany w ramach badań prowadzonych przez członków TNFS.

4. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Działalność wydawnicza TNFS ogniskuje się przede wszystkim wokół czasopisma „Seminare. Poszukiwania naukowe”. O rosnącym prestiżu, poziomie wydawniczym i rozwoju naszego czasopisma świadczy stale rosnący poziom tego periodyku, na co pracowali członkowie Redakcji przez kilkanaście ostatnich lat. Ponownie uzyskaliśmy dofinansowanie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na publikację obu numerów ukazujących się w roku sprawozdawczym. Cieszy nas docenienie naszego czasopisma ze strony ekspertów ministerialnych, którzy w roku 2013 przyznali „Seminare” 7 punktów na liście czasopism naukowych wyróżnionych przez Ministerstwo. Redakcja „Seminare” podjęła w roku 2013 decyzję, że począwszy od następnego roku „Seminare” będzie publikowane jako kwartalnik.

Powołana do życia w 2009 roku seria wydawnicza Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego o nazwie „Studia i Rozprawy” doczekała się w osobie ks. dr. hab. prof. KUL Jerzego Gocki SDB redaktora naukowego, którego zadaniem ma być troska o spójność edytorską i właściwy poziom merytoryczny serii. W jej ramach w roku 2013 ukazały się trzy tomy (t. 5, t. 6 i t. 7) – dwie książki habilitacyjne oraz jedna profesorska i były to odpowiednio:

- Mariusz Chamarczuk, *Problematyka integracji imigrantów w Kościele katolickim w Szwecji*, TNFS, Warszawa 2013;
- Wojciech Osiał, *Historia katechizmu. Geneza i rozwój katechizmu w Kościele katolickim od I do XVI wieku*, TNFS, Warszawa 2013;
- Jerzy Gocko, *Nauka społeczna Kościoła w poszukiwaniu własnej tożsamości*, TNFS, Warszawa 2013.

W trosce o właściwy poziom wydawniczy i naukowy decyzją Zarządu ks. dr Ryszard Sadowski został redaktorem powołanej do życia w roku 2008 serii wydawniczej „Biblioteka TNFS”.

5. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA OSIĄGNIĘCIA NAUKI

TNFS popularyzuje osiągnięcia nauki przede wszystkim przez publikacje oraz sympozja, w których upowszechniana jest wiedza z różnych dyscyplin naukowych, szczególnie z zakresu wychowania oraz historii i aktualnej działalności salezjanów w Polsce i na świecie. Dlatego, oprócz publikacji i sympozjów organizowanych bezpośrednio przez TNFS, chętnie obejmujemy patronatem inicjatywy bliskich nam środowisk. W okresie sprawozdawczym TNFS objęło patronatem XXVII Łądzkie sympozjum liturgiczne, które odbyło się w Wyższym Seminarium Duchownym w Łądzie w dniu 18 października 2013 r.

6. INTEGRACJA ŚRODOWISKA NAUKOWEGO

Konsolidacja środowiska skupionego w naszym Towarzystwie, usunięcie nieaktywnych członków oraz aktywizacja działań ściśle badawczych zdaje się być jednym z głównych zadań, jakie Zarząd TNFS stawia przed sobą na VII Zjeździe w Krakowie.

Na szczególną uwagę zasługuje inicjatywa podjęta przez ks. prof. Henryka Skorowskiego, aby zgromadzić wszystkich polskich salezjanów pracujących naukowo, w celu lepszej integracji tego środowiska i nawiązania współpracy naukowej. Pierwszy taki zjazd odbył się w dniach 4-5 października 2013 r. w Niepokalanowie. W ramach tego spotkania miało miejsce kilka wystąpień prezentujących dorobek naukowy polskich salezjanów:

- *Miejsce nauki w systemie zgromadzenia Salezjańskiego* – ks. insp. dr Marek Chmielewski;
- *Salezianie na KUL* – ks. prof. KUL dr hab. Jerzy Gocko;
- *Salezianie na UKSW (ATK)* – ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski;
- *Salezjański Instytut Pedagogiczny* – ks. prof. dr hab. Kazimierz Misiaszek.

Spotkanie było na tyle owocne i wyszło naprzeciw oczekiwaniom zgromadzonych, że zgodnie uznano, iż tego typu spotkania powinny odbywać się cyklicznie co dwa lata. Mamy nadzieję, że salezianie pracujący naukowo, którzy jeszcze nie są członkami TNFS, zechcą włączyć się w działalność naszego Towarzystwa i w ten sposób powiększą grono środowiska naukowego skupionego wokół zagadnień wychowawczych, a przyjmującego w swych badaniach wartości promowane przez naszego Patrona św. Franciszka Salezego.

W imieniu władz naszego Towarzystwa oraz własnym pragnę podziękować wszystkim członkom TNFS, którzy swoim zaangażowaniem przyczynili się do aktywnego funkcjonowania Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego w roku 2013.

Ks. Ryszard Sadowski, SDB
Sekretarz TNFS